

Szolgálja-e a mez gazdaság érdekét a tervezett új uniós szabályozás?

Az Európai Parlament második olvasatban kezdi tárgyalni a növényvédőszer forgalomba hozataláról, engedélyezéséről szóló rendelet tervezetét. Ez év nyarán, a miniszterek Tanácsában elfogadott szöveget Magyarország nem szavazta meg: nem értett egyet egyes, az engedélyezést korlátozó és kellen meg nem alapozott feltételekkel, valamint az országok sajátosságait figyelembe nem vevő, zónákon belül kötelező engedélyezéssel.

A Tanács és a Bizottság által benyújtott közös tervezethez az Európai Parlament Környezetvédelmi Bizottsága több mint 300 módosító indítványt fogadott be, melyeket november elején vitatnak meg.

A Környezetvédelmi Bizottság sem ért egyet a kötelező zónás engedélyezéssel, s ezt örömmel nyugtázzuk. Azonban a jelenlegi szigorú jóváhagyási rendszerhez képest is további kizáró feltételeket kívánnak életbe léptetni, melyek valójában nem csökkentik jelentősen a humán- és környezetvédelmi kockázatokat, ugyanakkor egyes területeken lehetetlen helyzetbe hozzák a mezőgazdasági termelők és fogyasztókat, gyengítik egész Európa mezőgazdaságának versenyképességét.

A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara, a Gabonatermesztők Országos Szövetsége és a Növényvédőszer-gyártók és Importőrök Szövetsége Egyesület október 28-án a Novotel Budapest Congressben tartott tanácskozásának előadói kifogásolták, hogy sem a Bizottság, sem a Parlament nem készítettett olyan hatástanulmányt, amely a növényvédőszer választékot drasztikusan csökkentő indokolatlan és tudománytalan szigorítások hatását a mezőgazdasági termelésre áttekintette volna. Egyes tagországok – köztük Magyarország is – végeztek saját felméréseket, és növénykultúrától, károsítótól függően 30-90 %-os szervválaszték csökkenést jeleztek azzal, hogy több kultúrában akár 60-70 %-os termésnövekedéssel és gyakorlatilag ugyanilyen áremelkedéssel lehet számolni.

Az uniós kizáró kritériumok alapján visszavonandó szerek hiánya miatt az európai mezőgazdaság versenyképessége romlik, Európa nettó mezőgazdasági exportából nettó importőr lesz, ennek az összes, élelmiszerbiztonságot hátrányosan érintő következményével együtt.

A tudományosan meg sem határozható „endocrin disruptor” anyagok kizárása alapjaiban rendíti meg a növényvédelem lehetőségeit, rezisztenciavesztést okoz, fokozza a gabonafélékben az életveszélyes toxinok megjelenését.

Ha a növényvédőszer hozzáférése megnehezül, az óriási lépés lesz a genetikailag módosított növények engedélyezése és elterjedése felé egész Európában.

A hármas zónarendszeren belüli kötelező kölcsönös elismerés nem biztosítja a kellen hatékony, de a legkisebb szükséges vegyszerterheléssel járó technológiák kidolgozását.

A rendező szervezetek azt kérték az Európai Parlament magyar képviselőitől, hogy pártállástól függetlenül támogassák a széleskörű hazai egyeztetésre épült hivatalos magyar álláspontot, álljanak ellen a témát körülengő, esetenként tudományosan nem kellen megalapozott hangulati elemeknek és vessék el az újabb engedélyezési kritériumok beépítését az európai rendszerbe.

Óvtak attól, hogy az engedélyezési rendelettel párhuzamosan tárgyalják a növényvédőszer fenntartható használatával kapcsolatos irányelvben a bizonyítottan megbukott dán modell mintájára adminisztratív úton, egységesen, konkrét felhasználás-csökkentési célszámokat határozzanak meg. Ugyanakkor üdvözölték azokat a szaktudásra, kereskedelemre, kijuttató gépek ellenőrzésére, integrált védekezésre vonatkozó javaslatokat, melyeket Magyarországon gyakorlatilag évtizedek óta alkalmaznak.

Budapest, 2008. október 29.